

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Saksb.: Mia Marthinus Husdal
e-post: fmnomma@fylkesmannen.no
Tlf: 75 53 15 57
Vår ref: 2014/8468
Deres ref: 12/3252
Vår dato: 25.2.2015
Deres dato: 17.12.2014
Arkivkode: 433.6

UTTALELSE TIL FORSLAG OM Å OPPHEVE FORSKRIFT OM SVARTHESPØVE SOM PRIORITYERT ART ETTER NATURMANGFOLDLOVEN

Miljødirektoratet foreslår i brev av 17.12.14 å oppheve forskrift om svarthalespøve som priorityert art etter naturmangfoldloven. Det bes også om tilbakemelding på videre prioritering av underarten *Limosa limosa islandica*, samt forslag til videre tiltak for arten.

Formålet med prioriteringen som ble vedtatt 20.5.11. var å ivareta svarthalespøve i samsvar med forvaltningsmålet for arter i naturmangfoldloven § 5 første ledd, jf. § 23 første ledd bokstav a. Arten er klassifisert som sterkt truet på Norsk rødliste for arter 2010. Bestanden ble anslått til 40-100 par, hvorav ca. 20 par hekker på Jæren og ca. 60 par i Lofoten og Vesterålen.

Det ble fastsatt forbud mot enhver form for uttak, skade eller ødeleggelse og bestemmelser om artens økologiske funksjonsområde, slik at arten fikk økt beskyttelse (§§ 3 og 4). Videre ble det i § 4 fastsatt forbud mot slått før 15. juli i artens økologiske funksjonsområde. Dette er artens hekkeområde, som i tillegg til selve reirlokalteten omfatter det området ungene bruker rundt reiret (20-30 daa) i tiden før de blir flyvedyktige.

Bestandsutvikling for underarten *Limosa limosa islandica*

Underarten *islandica* hekker spredt fra Møre og Romsdal til Vest-Finnmark, med et tyngdepunkt i utbredelsen i Lofoten og Vesterålen. Fylkesmannen i Nordland vil derfor gi høringsuttalelse i forhold til videre prioritering av underarten *islandica* som har sin hovedutbredelse i Nordland.

Bestandsstørrelsen er usikker, og handlingsplanen anslår at bestanden av underarten *islandica* ikke overstiger 30 par (oppgitt opptil 60 par i rødlista fra 2010). I 2011 og 2012 ble svarthalespøve kartlagt i Vesterålen og Lofoten av Norsk Institutt for Naturforskning. 2011 ble det registrert til sammen 28 hekkende par i Lofoten og Vesterålen, noe som er langt høyere enn det som senere kartlegginger har vist. 2012 var et dårlig år, med kun 5 par som gikk til hekking i hele området og 1 par som fikk fram unger.

Overvåkingen av underarten *islandica* i perioden 2013 -2014 i regi av NOF Nordland, har basert seg på frivillig innsats knyttet opp mot de kjente hekkelokalitetene i Lofoten og på Røst. Metodikken er den samme som for kartleggingene av NINA, og inkluderer tre besøk i hekkesesongen.

Overvåkingen har gitt få konkrete hekkfunn. I 2013 ble det i Lofoten registrert mulig hekking i tilknytning til 4 lokaliteter og sannsynlig hekking knyttet til 1 – 2 lokaliteter på Røst. I 2014 ble det ikke registrert hekkinger på noen lokaliteter, selv om flere individer ble observert spillende på våren.

For mange av områdene er ikke nøyaktig hekkelokalitet kjent og for flere av områdene flyttes hekkelokaliteten fra år til år. Dette er med på å gi delvis stor usikkerhet i resultatene og gjør at videre kartlegging og overvåking vil kreve mer ressurser enn det som har vært tilgjengelig fram til nå.

Videre status som prioritert art

De siste års kartlegging og overvåking tyder ikke på at underarten *islandica* har blitt mindre sårbar siden arten ble prioritert. Det er ikke registrert mange direkte trusler i tilknytning til hekkelokalitetene, men for enkelte av områdene kan oppdemming, turstier og predatorer (bl.a. villkatter og mink) være ei utfordring.

Foreløpig har det ikke kommet inn søknader om dispensasjon fra forskrift om prioritert art, noe som kan skyldes at det ikke er registrerte interessekonflikter eller næringsinteresser i hekkeområdene for underarten *islandica*. Det knytter seg likevel en viss usikkerhet til manglende kunnskap og oversikt over hekkelokaliteter, noe som gjør at alle potensielle trusler ikke nødvendigvis er fanget opp.

Ut fra dagens kunnskapsstatus vil ikke de få kjente hekkelokalitetene for underarten *islandica* oppfylle forvaltningsmålet for arter i naturmangfoldloven § 5 første ledd, jf. § 23 første ledd bokstav a, og underarten har behov for videre beskyttelse som prioritert art. Arbeidet med kartlegging og videre overvåking må tilføres ressurser slik at det kan intensiveres og gi bedre kunnskap om bestandsstatus og mulige trusler mot underarten.

Med hilsen

Roar Høgsæt (e.f.)
Fylkesmiljøvernssjef

Sveinung Bertnes Råheim
seksjonsleder

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.